

## АНАЛИЗ НА АГРАРНАТА ТЪРГОВИЯ НА БЪЛГАРИЯ ПРЕЗ 2020 Г.

През 2020 г. аграрният сектор запазва своята значимост във външната търговия на страната, като по предварителни данни на НСИ формира 15,0% от общия стокообмен за годината, в т. ч. 17,1% от общия износ и 13,0% от общия внос.

**Таблица 1. Относителен дял на аграрните стоки във външната търговия на България през периода 2019 – 2020 г., хил. евро**

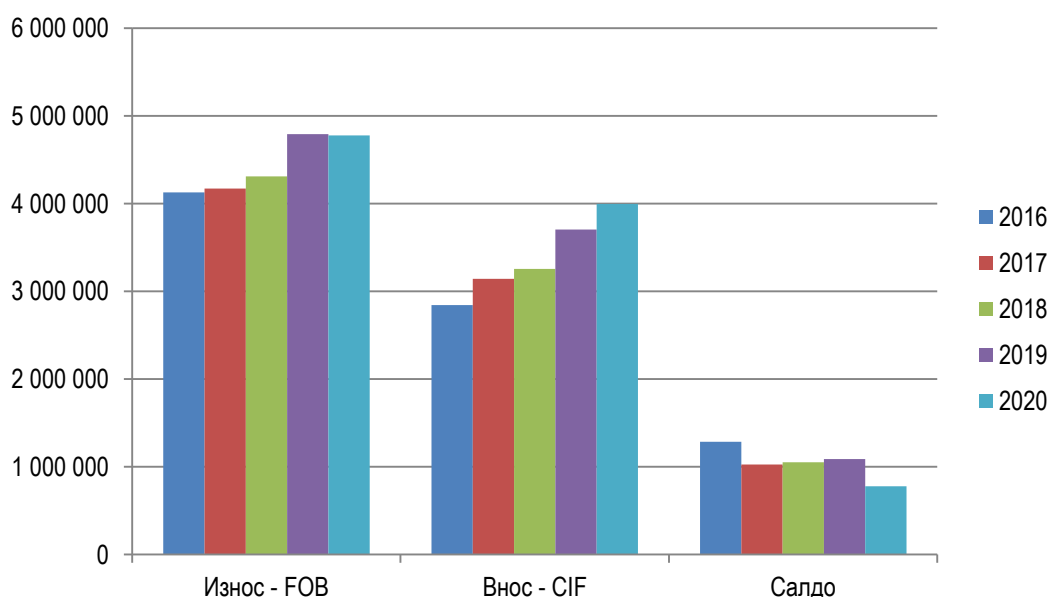
	2019		Дял на аграрния сектор в %	2020		Дял на аграрния сектор в %
	Общо за страната	Аграрен сектор		Общо за страната	Аграрен сектор	
Износ, FOB	29 889 833	4 793 025	16,0	27 968 670	4 775 294	17,1
Внос, CIF	33 740 128	3 702 996	11,0	30 730 003	3 997 112	13,0
Стокообмен	63 629 961	8 496 021	13,3	58 698 673	8 772 406	15,0

*Източник:* Данни на НСИ, обработени от МЗХГ; предварителни данни за 2020 г.

### 1. Равнище и динамика на външната търговия с аграрни стоки през 2020 г.

По предварителни данни на НСИ, през 2020 г. аграрният стокообмен на България възлиза на 8 772,4 млн. евро, което е с 3,3% повече на годишна база. При износа на селскостопански стоки се наблюдава незначително понижение спрямо предходната година с 0,4%, до 4 775,3 млн. евро. Същевременно, аграрният внос нараства със 7,9%, до 3 997,1 млн. евро, основно вследствие на повишените доставки на слънчоглед, което може да се обясни с по-слабата реколта в страната. Така, през 2020 г. се формира положително търговско салдо за България в размер на 778,2 млн. евро, с 28,6% по-малко в сравнение с 2019 г.

**Фигура 1. Внос и износ на аграрни стоки през периода 2016 - 2020 г., хил. евро**



*Източник:* НСИ, предварителни данни за 2020 г.

**Таблица 2. Външна търговия с аграрни стоки през периода 2019 – 2020 г., хил. евро**

Година	2019	2020	Изменение 2020/2019	
			в стойност	в %
Износ - FOB	4 793 025	4 775 294	-17 731	-0,4
Внос - CIF	3 702 996	3 997 112	294 116	7,9
Салдо	1 090 029	778 182	-311 847	-28,6
Стокообмен	8 496 021	8 772 406	276 385	3,3

*Източник:* Данни на НСИ, обработени от МЗХГ; предварителни данни за 2020 г.

## 2. Географско разпределение на външната търговия със селскостопански стоки

През последните години основен партньор на България в търговията със селскостопански стоки са страните от Европейския съюз. Предварителните данни за 2020 г. сочат относително запазване на аграрния стокообмен с ЕС-27 (без Обединеното кралство) около нивото от 2019 г., като делът на Съюза от общия аграрен износ е 63,7%, а този от общия аграрен внос – 72,1%.

При общия обмен на селскостопански стоки с трети страни се наблюдава ръст от 9,9% на годишна база. Основен принос за това има разширената търговия с Русия и САЩ.

**Таблица 3. Внос и износ на селскостопански стоки по икономически общности и региони през периода 2019 - 2020 г., млн. евро**

Зони на търговия	2019					2020				
	Износ		Внос		Салдо	Износ		Внос		Салдо
	млн. евро	%	млн. евро	%		млн. евро	%	млн. евро	%	
<b>Всички страни, в т. ч.:</b>	<b>4 793,0</b>	<b>100</b>	<b>3 703,0</b>	<b>100</b>	<b>1 090,0</b>	<b>4 775,3</b>	<b>100</b>	<b>3 997,1</b>	<b>100</b>	<b>778,2</b>
ЕС-27*	3 110,2	64,9	2 794,5	75,5	315,7	3 042,7	63,7	2 882,2	72,1	160,5
ЕАСТ**	13,1	0,3	7,4	0,2	5,7	17,7	0,4	9,6	0,2	8,1
ОИСР без страните от ЕС и ЕАСТ***	700,7	14,6	279,4	7,5	421,2	701,3	14,7	296,6	7,4	404,7
в т.ч. САЩ	107,1	2,2	22,1	0,6	85,0	144,7	3,0	21,6	0,5	123,1
Балкански регион без Турция и страните от ЕС****	180,3	3,8	160,4	4,3	19,9	175,6	3,7	153,9	3,9	21,7
ОНД	88,0	1,8	85,4	2,3	2,6	79,1	1,7	172,3	4,3	-93,2
в т.ч. Русия	64,7	1,3	37,6	1,0	27,0	57,7	1,2	143,5	3,6	-85,9
Арабски страни (Лига на арабските държави)	328,1	6,8	34,0	0,9	294,1	323,4	6,8	31,0	0,8	292,4
Други	372,7	7,8	341,8	9,2	30,9	435,4	9,1	451,3	11,3	-15,9

*Източник:* Данни на НСИ, обработени от МЗХГ; предварителни данни за 2020 г.

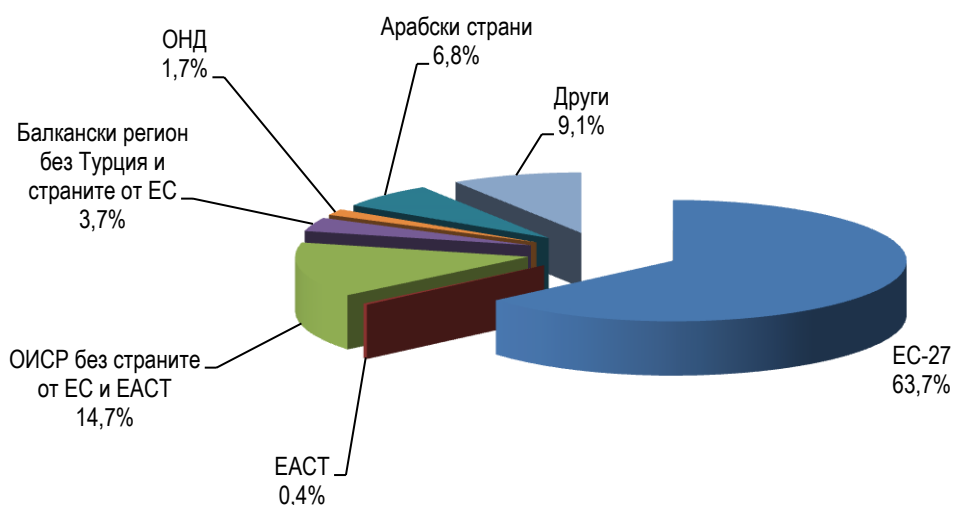
\*Включва 27 държави-членки на Европейския съюз (без Обединеното кралство)

\*\*Включва: Исландия, Княжество Лихтенщайн, Кралство Норвегия и Швейцария

\*\*\*Включва: Австралия, Канада, Нова Зеландия, Обединено кралство, САЩ, Турция, Япония, Република Корея, Мексико, Чили и Израел

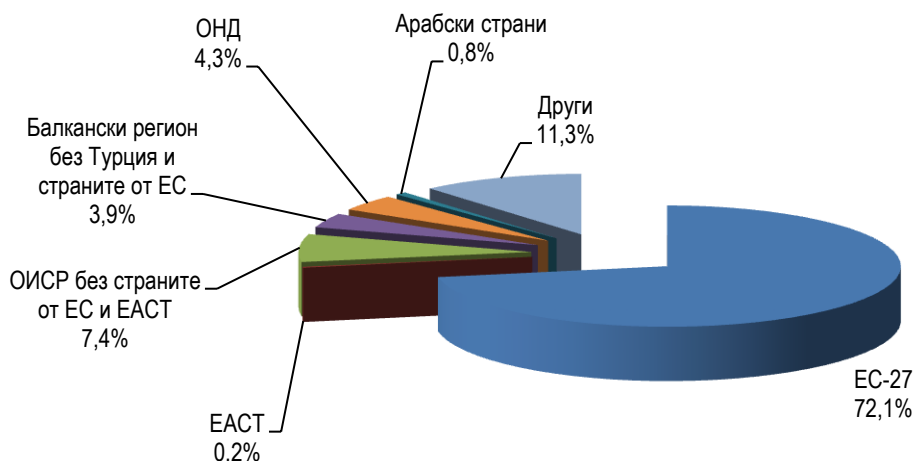
\*\*\*\*Включва: Албания, Босна и Херцеговина, Македония, Сърбия, Черна гора и Косово

**Фигура 2. Структура на аграрния износ на България по икономически общности и региони през 2020 г.**



Източник: НСИ, предварителни данни

**Фигура 3. Структура на аграрния внос на България по икономически общности и региони през 2020 г.**



Източник: НСИ, предварителни данни

### Търговия с ЕС

По предварителни данни, през 2020 г. търговията със селскостопански стоки със страните от ЕС възлиза на 5 925 млн. евро - с 0,3% над нивото от предходната година, формирайки 67,5% от общия аграрен стокообмен на страната. Стойността на изпращанията на селскостопански продукти от България за държави-членки на Съюза се свива с 2,2% на годишна база, докато доставките от ЕС нарастват с 3,1%. В резултат, положителното салдо за България намалява с 49,2% спрямо 2019 г., до 160,5 млн. евро.

**Таблица 4. Търговия на България с аграрни стоки с държавите - членки на ЕС през 2019 и 2020 г.**

Страна	2019					2020				
	Износ		Внос		Салдо	Износ		Внос		Салдо
	хил. евро	%	хил. евро	%	хил. евро	хил. евро	%	хил. евро	%	хил. евро
<b>Общо</b>	<b>3 110 175</b>	<b>100</b>	<b>2 794 516</b>	<b>100</b>	<b>315 659</b>	<b>3 042 730</b>	<b>100</b>	<b>2 882 231</b>	<b>100</b>	<b>160 499</b>
Австрия	36 861	1,2	77 259	2,8	-40 398	34 532	1,1	75 460	2,6	-40 928
Белгия	112 697	3,6	60 192	2,2	52 505	103 714	3,4	85 822	3,0	17 892
Германия	275 572	8,9	360 033	12,9	-84 461	317 972	10,5	405 845	14,1	-87 873
Гърция	648 501	20,9	375 614	13,4	272 887	585 621	19,2	388 756	13,5	196 865
Дания	11 613	0,4	34 551	1,2	-22 938	10 823	0,4	36 584	1,3	-25 761
Естония	1 888	0,1	6 550	0,2	-4 662	1 452	0,0	6 920	0,2	-5 468
Ирландия	35 755	1,1	19 929	0,7	15 826	28 431	0,9	19 769	0,7	8 662
Испания	331 868	10,7	164 955	5,9	166 913	259 505	8,5	140 955	4,9	118 550
Италия	245 446	7,9	223 532	8,0	21 914	286 361	9,4	243 380	8,4	42 981
Кипър	48 628	1,6	4 581	0,2	44 047	44 759	1,5	2 759	0,1	42 000
Латвия	5 705	0,2	12 894	0,5	-7 189	7 832	0,3	6 629	0,2	1 203
Литва	18 455	0,6	24 412	0,9	-5 957	21 109	0,7	28 539	1,0	-7 430
Люксембург	241	0,0	1 753	0,1	-1 512	339	0,0	369	0,0	-30
Малта	2 847	0,1	383	0,0	2 464	4 090	0,1	725	0,0	3 365
Нидерландия	240 068	7,7	217 928	7,8	22 140	251 274	8,3	227 873	7,9	23 401
Полша	118 729	3,8	289 816	10,4	-171 087	121 014	4,0	270 202	9,4	-149 188
Португалия	80 926	2,6	6 562	0,2	74 364	41 590	1,4	6 795	0,2	34 795
Румъния	540 555	17,4	498 080	17,8	42 475	578 122	19,0	514 224	17,8	63 898
Словакия	22 356	0,7	31 017	1,1	-8 661	26 838	0,9	31 079	1,1	-4 241
Словения	7 672	0,2	8 103	0,3	-431	7 282	0,2	9 130	0,3	-1 848
Унгария	47 382	1,5	147 924	5,3	-100 542	49 286	1,6	154 553	5,4	-105 267
Финландия	5 490	0,2	1 121	0,0	4 369	5 582	0,2	1 509	0,1	4 073
Франция	152 636	4,9	127 269	4,6	25 367	137 345	4,5	123 320	4,3	14 025
Хърватия	25 455	0,8	27 101	1,0	-1 646	27 722	0,9	36 002	1,2	-8 280
Чехия	39 603	1,3	57 435	2,1	-17 832	37 454	1,2	52 959	1,8	-15 505
Швеция	53 226	1,7	15 522	0,6	37 704	52 681	1,7	12 073	0,4	40 608

*Източник:* Данни на НСИ, обработени от МЗХГ; предварителни данни за 2020 г.

Основни партньори на България в търговията със селскостопански стоки сред страните от ЕС през 2020 г. са Румъния, Гърция, Германия, Италия, Нидерландия, Испания и Полша. Най-голям дял от изпращанията на аграрни стоки в стойностно изражение са насочени към Гърция – 19,2%, Румъния – 19,0%, Германия – 10,5%, Италия – 9,4%, Испания – 8,5% и Нидерландия - 8,3%, а водещи доставчици от Съюза са Румъния – 17,8%, Германия – 14,1%, Гърция – 13,5%, Полша – 9,4%, Италия – 8,4% и

Нидерландия – 7,9%. Над една трета от аграрния стокообмен с ЕС се формира от търговията със съседните Гърция и Румъния.

### **Търговия със страните от Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР)**

Стокообменът с ОИСР, без страните от ЕС и ЕАСТ, представлява 14,7% от общия аграрен износ и 7,4% от общия аграрен внос на България за 2020 г. При относително запазване на износа на селскостопански стоки за тези страни и увеличение на вноса с 6,1%, положителното салдо за България се свива с 3,9% на годишна база, до 404,7 млн. евро.

### **Търговия с Балканските страни**

През 2020 г. обменът на селскостопански стоки с Балканските страни (включително тези от ЕС и Турция) възлиза на 2 975,5 млн. евро (33,3% от общия аграрен стокообмен). Това е с 1,7% повече в сравнение с 2019 г., като при българския износ се наблюдава леко намаление с 0,5%, а при вноса - повишение с 4,7%. Положителното търговско салдо за България в аграрната търговия с тези страни е в размер на 390,5 млн. евро, с 14,5% под нивото от предходната година.

Основни търговски партньори на България сред Балканските страни са Гърция, Румъния и Турция. При всички страни от региона, с изключение на Сърбия, Хърватия и Словения, аграрният експорт от България надхвърля вноса от съответната страна.

**Таблица 5. Търговия с аграрни стоки със страните от балканския регион през 2019 и 2020 г., хил. евро**

Страна	2019			2020		
	Износ	Внос	Салдо	Износ	Внос	Салдо
Албания	21 374	5 601	15 773	20 964	4 037	16 927
Босна и Херцеговина	10 990	1 902	9 088	19 604	1 294	18 310
Гърция	648 501	375 614	272 887	585 621	388 756	196 865
Косово	46 078	1 903	44 175	35 449	2 815	32 634
Македония	49 960	44 860	5 100	48 431	29 219	19 212
Румъния	540 555	498 080	42 475	578 122	514 224	63 898
Словения	7 672	8 103	-431	7 282	9 130	-1 848
Сърбия	40 010	106 087	-66 077	44 205	116 450	-72 245
Турция	288 318	164 893	123 425	308 629	190 478	118 151
Хърватия	25 455	27 101	-1 646	27 722	36 002	-8 280
Черна гора	11 849	56	11 793	6 957	126	6 831
<b>Общо</b>	<b>1 690 762</b>	<b>1 234 200</b>	<b>456 562</b>	<b>1 682 986</b>	<b>1 292 531</b>	<b>390 455</b>

*Източник:* Данни на НСИ, обработени от МЗХГ; предварителни данни за 2020 г.

## Търговия със страните от Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ)

Търговията със селскостопански стоки между България и страните от ЕАСТ през 2020 г. е на стойност 27,3 млн. евро - с 33% повече спрямо предходната година. Изпреварващият темп на увеличение на българския износ (с 35%) спрямо този при вноса (с 29,5%) допринася за разширяване на положителното търговско салдо за България до 8,1 млн. евро - с 42,2% над отчетеното за 2019 г. Основни партньори от ЕАСТ и през 2020 г. остават Норвегия и Швейцария.

Таблица 6. Търговия с аграрни стоки със страните от ЕАСТ през 2019 и 2020 г., хил. евро

Страна	2019			2020		
	Износ	Внос	Салдо	Износ	Внос	Салдо
Исландия	9	1 692	-1 683	46	2 588	-2 542
Лихтенщайн	38	0	38	30	0	30
Норвегия	6 987	2 346	4 641	7 845	2 184	5 661
Швейцария	6 081	3 403	2 678	9 780	4 863	4 917
<b>Общо</b>	<b>13 115</b>	<b>7 441</b>	<b>5 674</b>	<b>17 701</b>	<b>9 635</b>	<b>8 066</b>

Източник: Данни на НСИ, обработени от МЗХГ; предварителни данни за 2020 г.

## Търговия със страните от Общността на независимите държави (ОНД)

Обменът на селскостопански стоки със страните от ОНД през 2020 г. бележи ръст от 45% на годишна база, до 251,4 млн. евро. В рамките на годината се формира отрицателно салдо за България при търговията с аграрни стоки с ОНД в размер на 93,2 млн. евро. Това се дължи на двукратно повишение на общия аграрен внос от тези страни (най-вече поради ръст на доставките на слънчоглед от Русия), в съчетание със свиване на българския износ с 10,1%.

Стойността на селскостопанските стоки, изнесени за Русия, намалява с 10,8% спрямо 2019 г., представлявайки около 73% от общия аграрен експорт за ОНД.

## Търговия с Арабските страни (Лига на арабските държави)

Търговията със селскостопански стоки между България и Арабските страни се състои главно в износ от България. През 2020 г. аграрният стокообмен с тези държави е на стойност 354,4 млн. евро - с 2,1% под нивото от предходната година, като се наблюдава известно намаление както на българския износ - с 1,4%, така и на вноса - с 8,9%. Положителното търговско салдо за България остава близко до отчетеното през 2019 г., възлизайки на 292,4 млн. евро.

### 3. Структура и динамика на аграрната търговия по групи продукти

#### Износ

Лекото намаление на общия износ на селскостопански стоки през 2020 г. е свързано основно със свиване на реализацията на житни растения извън страната. Макар да спада с 14% на годишна

база, стойността на изнесените житни растения продължава да формира най-голям дял от общия аграрен експорт – 24,4% (Табл. 7).

На второ място в структурата на аграрния износ с дял от 12,9% остава групата на маслодайните семена и плодове; индустриални или медицински растения; слама и фуражи, при която се отчита нарастване с 3,2% спрямо 2019 г.

Следва експортът на мазнини и масла от растителен или животински произход; остатъци от хранителната промишленост и приготвени храни за животни; безалкохолни и алкохолни напитки и оцет; хранителни продукти, приготвени на базата на житни растения, брашна, скорбяла, нишесте или мляко и какао и какаови продукти, представляващи между 5,1% и 9,1% от общия аграрен износ. При повечето от тези групи е налице увеличение на експорта на годишна база в границите от 9,2% до 34,9%. Изключение прави износът на хранителни продукти на базата на житни растения, който се свива с 6,2%.

Сред останалите по-значими групи продукти, повишение в сравнение с 2019 г. се регистрира при износа на преработени плодове и зеленчуци; пресни плодове; разни видове хранителни продукти и кафе, чай и подправки, а понижение – при този на меса и карантии; мляко, млечни продукти, яйца и мед; зеленчуци и тютюн и обработени заместители на тютюна.

## **Внос**

През 2020 г. доставките на маслодайни семена и плодове бележат ръст от 66,5% на годишна база в стойностно изражение, което нарежда тази група на първо място в структурата на аграрния импорт с дял от 13,1%.

Сред по-важните групи селскостопански продукти, сериозно увеличение се наблюдава и при вноса на мазнини и масла от животински или растителен произход – с 43%, а по-умерено – при този на зеленчуци; плодове; житни растения; кафе, чай, мате и подправки; безалкохолни и алкохолни напитки и оцет; хранителни продукти от плодове и зеленчуци; разни видове хранителни продукти; остатъци от хранителната промишленост и приготвени храни за животни – в рамките на 3% - 9,8%.

От друга страна, стойността на внесените мляко и млечни продукти; меса и карантии; тютюн и обработени заместители на тютюна и риби, ракообразни и водни безгръбначни спада с между 2,9% и 15,2%.

По-конкретно, водещите селскостопански продукти в износа и вноса на страната през 2020 г. са посочени в таблици 8 и 9.

Таблица 7. Внос и износ на селскостопански и преработени стоки през периода 2019 и 2020 г.

Код	Раздели	ИЗНОС-FOB					ВНОС-CIF					САЛДО 2019	САЛДО 2020
		2019		2020		Изм. 2020/2019	2019		2020		Изм. 2020/2019		
		хил. евро.	дъл от общия износ на аграрни стоки в %	хил. евро	дъл от общия износ на аграрни стоки в %	%	хил. евро	дъл от общия внос на аграрни стоки в %	хил. евро	дъл от общия внос на аграрни стоки в %	%		
а	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
	<b>ОБЩО:</b>	<b>29 889 833</b>		<b>27 968 670</b>		<b>-6,4</b>	<b>33 740 128</b>		<b>30 730 003</b>		<b>-8,9</b>	<b>-3 850 295</b>	<b>-2 761 333</b>
	<b>в това число аграрни стоки:</b>	4 793 025	100,0	4 775 294	100,0	-0,4	3 702 996	100,0	3 997 112	100,0	7,9	1 090 029	778 182
	<b>РАЗДЕЛ I</b>	<b>455 146</b>	<b>9,5</b>	<b>402 062</b>	<b>8,4</b>	<b>-11,7</b>	<b>838 543</b>	<b>22,6</b>	<b>780 858</b>	<b>19,5</b>	<b>-6,9</b>	<b>-383 397</b>	<b>-378 796</b>
1	Живи животни	40 955	0,9	40 596	0,9	-0,9	32 980	0,9	31 112	0,8	-5,7	7 975	9 484
2	Меса и карантии, годни за консумация	158 959	3,3	115 456	2,4	-27,4	429 058	11,6	399 331	10,0	-6,9	-270 099	-283 875
3	Риби и ракообразни, мекотели и други водни безгръбначни	38 370	0,8	34 006	0,7	-11,4	98 471	2,7	83 468	2,1	-15,2	-60 101	-49 462
4	Мляко и млечни продукти; птичи яйца; естествен мед; продукти от животински произход, годни за консумация, неупоменати, нито включени другаде	202 075	4,2	199 744	4,2	-1,2	255 273	6,9	247 871	6,2	-2,9	-53 198	-48 127
5	Други продукти от животински произход, неупоменати, нито включени другаде	14 787	0,3	12 260	0,3	-17,1	22 761	0,6	19 076	0,5	-16,2	-7 974	-6 816
	<b>РАЗДЕЛ II</b>	<b>2 374 890</b>	<b>49,5</b>	<b>2 184 496</b>	<b>45,7</b>	<b>-8,0</b>	<b>1 002 458</b>	<b>27,1</b>	<b>1 247 311</b>	<b>31,2</b>	<b>24,4</b>	<b>1 372 432</b>	<b>937 185</b>
6	Живи растения и цветарски продукти	12 597	0,3	18 937	0,4	50,3	27 146	0,7	26 835	0,7	-1,1	-14 549	-7 898
7	Зеленчуци, растения, корени и грудки, годни за консумация	149 475	3,1	120 036	2,5	-19,7	184 952	5,0	193 337	4,8	4,5	-35 477	-73 301
8	Плодове, годни за консумация; цитрусови или пъпешови кори	104 305	2,2	104 709	2,2	0,4	208 171	5,6	228 530	5,7	9,8	-103 866	-123 821
9	Кафе, чай, мате и подправки	98 545	2,1	101 836	2,1	3,3	128 180	3,5	134 844	3,4	5,2	-29 635	-33 008
10	Житни растения	1 353 945	28,2	1 164 241	24,4	-14,0	85 790	2,3	93 499	2,3	9,0	1 268 155	1 070 742
11	Мелничарски продукти; малц; скорбяла и нишесте; инулин; пшеничен глутен	56 759	1,2	56 000	1,2	-1,3	26 910	0,7	25 957	0,6	-3,5	29 849	30 043
12	Маслодайни семена и плодове; разни видове семена, семена за посев и плодове; индустриални или медицински растения; слама и фуражи	595 687	12,4	615 038	12,9	3,2	313 996	8,5	522 789	13,1	66,5	281 691	92 249
13	Естествени лакове, клейове, смоли и други растителни сокове и екстракти	3 167	0,1	2 443	0,1	-22,9	26 624	0,7	20 681	0,5	-22,3	-23 457	-18 238
14	Материали за сплитане и други продукти от растителен произход, неупоменати, нито включени другаде	410	0,0	1 256	0,0	206,3	689	0,0	839	0,0	21,8	-279	417
	<b>РАЗДЕЛ III</b>	<b>322 594</b>	<b>6,7</b>	<b>435 046</b>	<b>9,1</b>	<b>34,9</b>	<b>123 054</b>	<b>3,3</b>	<b>175 963</b>	<b>4,4</b>	<b>43,0</b>	<b>199 540</b>	<b>259 083</b>
15	Мазнини и масла от животински или растителен произход; продукти от тяхното разпадане; обработени мазнини за хранителни цели; восъци от животински или растителен произход	322 594	6,7	435 046	9,1	34,9	123 054	3,3	175 963	4,4	43,0	199 540	259 083



Код	Раздели	ИЗНОС-FOB					ВНОС-CIF					САЛДО 2019	САЛДО 2020
		2019		2020		Изм. 2020/2019	2019		2020		Изм. 2020/2019		
		хил. евро.	дъл от общия износ на аграрни стоки в %	хил. евро	дъл от общия износ на аграрни стоки в %	%	хил. евро	дъл от общия внос на аграрни стоки в %	хил. евро	дъл от общия внос на аграрни стоки в %	%		
	<b>РАЗДЕЛ IV</b>	<b>1 640 434</b>	<b>34,2</b>	<b>1 753 716</b>	<b>36,7</b>	<b>6,9</b>	<b>1 738 942</b>	<b>47,0</b>	<b>1 793 038</b>	<b>44,9</b>	<b>3,1</b>	<b>-98 508</b>	<b>-39 322</b>
16	Продукти от месо, риби или ракообразни, мекотели или други водни безгръбначни	85 763	1,8	92 997	1,9	8,4	61 580	1,7	66 941	1,7	8,7	24 183	26 056
17	Захар и захарни изделия	93 995	2,0	94 277	2,0	0,3	131 112	3,5	133 894	3,3	2,1	-37 117	-39 617
18	Какао и продукти от какао	223 099	4,7	243 679	5,1	9,2	258 973	7,0	263 507	6,6	1,8	-35 874	-19 828
19	Хранителни продукти, приготвени на базата на житни растения, брашна, скорбяла, нишесте или мляко; тестени сладкарски изделия	285 724	6,0	268 025	5,6	-6,2	179 892	4,9	188 164	4,7	4,6	105 832	79 861
20	Хранителни продукти от зеленчуци, плодове или други части от растения	142 870	3,0	157 444	3,3	10,2	147 145	4,0	156 692	3,9	6,5	-4 275	752
21	Разни видове хранителни продукти	111 352	2,3	134 565	2,8	20,8	209 565	5,7	221 666	5,5	5,8	-98 213	-87 101
22	Безалкохолни и алкохолни напитки и видове оцет	218 459	4,6	271 253	5,7	24,2	335 642	9,1	345 723	8,6	3,0	-117 183	-74 470
23	Остатъци и отпадъци от хранителната промишленост; приготвени храни за животни	293 426	6,1	328 413	6,9	11,9	144 417	3,9	155 423	3,9	7,6	149 009	172 990
24	Тютюн и обработени заместители на тютюна	185 746	3,9	163 063	3,4	-12,2	270 616	7,3	261 028	6,5	-3,5	-84 870	-97 965

Източник: Данни на НСИ, обработени от МЗХГ; предварителни данни за 2020 г.

**Таблица 8. Водещи селскостопански стоки в износа на България през 2020 г.**

Наименование на продукта	Количество (тона)	Стойност (хил. евро)	Относителен дял от общия аграрен износ
Пшеница и смес от пшеница и ръж	3 223 233	612 162	12,8%
Семена от слънчоглед, дори натрошени	818 258	468 435	9,8%
Царевица	2 559 570	435 891	9,1%
Слънчогледово масло, памучно масло или масло от шафранка (safflower)	524 527	399 003	8,4%
Хлебарски, тестени сладкарски или бисквитени продукти, празни капсули от тесто за медикаменти, тесто за запечатване, сухи тестени листа	95 284	231 214	4,8%
Шоколад и други хранителни продукти, съдържащи какао	49 458	191 327	4,0%
Препарати от видовете, използвани за храна на животни	130 397	159 850	3,3%
Хранителни продукти, неупоменати, нито включени другаде	35 587	117 344	2,5%
Кюспета и други твърди остатъци, получени при извличането на растителни мазнини или масла (с изключение на тези от соевото и фъстъченото масло)	570 857	115 249	2,4%

Наименование на продукта	Количество (тона)	Стойност (хил. евро)	Относителен дял от общия аграрен износ
Сурови или необработени тютюни; отпадъци от тютюн	22 933	109 540	2,3%
Води, включително минералните води и газираните води, подсладени или ароматизирани, и други безалкохолни напитки	154 603	99 588	2,1%
Меса и каранти от домашни птици, пресни, охладени или замразени	32 330	94 788	2,0%
Плодове, черупкови плодове и други части от растения, приготвени или консервирани, със или без прибавка на захар или други подсладители или алкохол	46 100	92 615	1,9%
Сирена и извара	23 287	90 120	1,9%
Кафе и заместители на кафе, съдържащи кафе	17 921	80 573	1,7%

Източник: Данни на НСИ, обработени от МЗХГ; предварителни данни за 2020 г.

**Таблица 9. Водещи селскостопански стоки във вноса в България през 2020 г.**

Наименование на продукта	Количество (тона)	Стойност (хил. евро)	Относителен дял от общия аграрен внос
Семена от слънчоглед, дори натрошени	1 020 754	436 786	10,9%
Свинско месо, прясно, охладено или замразено	126 402	243 602	6,1%
Пури, пурети и цигари от тютюн или от заместители на тютюна	14 565	165 900	4,2%
Шоколад и други хранителни продукти, съдържащи какао	38 449	164 422	4,1%
Води, включително минералните води и газираните води, подсладени или ароматизирани, и други безалкохолни напитки	221 403	150 093	3,8%
Хлебарски, тестени сладкарски или бисквитени продукти, празни капсули от тесто за медикаменти, тесто за запечатване, сухи тестени листа	50 917	123 480	3,1%
Хранителни продукти, неупоменати, нито включени другаде	26 363	123 351	3,1%
Кафе и заместители на кафе, съдържащи кафе	40 212	115 227	2,9%
Захар от захарна тръстика или от цвекло и химически чиста захароза, в твърдо състояние	232 259	94 407	2,4%
Меса и каранти от домашни птици, пресни, охладени или замразени	99 515	90 033	2,3%
Сирена и извара	28 140	88 745	2,2%
Етилов алкохол, неденатуриран, с алкохолно съдържание по обем под 80 % vol; дестилати, ликьори и други спиртни напитки	16 533	88 165	2,2%
Препарати от видовете, използвани за храна на животни	86 046	85 340	2,1%
Цитрусови плодове, пресни или сушени	122 787	62 053	1,6%
Сурови или необработени тютюни; отпадъци от тютюн	18 153	57 771	1,4%

Източник: Данни на НСИ, обработени от МЗХГ; предварителни данни за 2020 г.